

ДОКЛАД

До	Висшия адвокатски съвет
От	Адв. Асен Георгиев, член на ВАДвС и председател на Комисията по въпросите на електронното правосъдие и електронните адвокатски регистри
Относно	Информация по темата за Единния адвокатски регистър за нуждите на отчета за дейността на Висшия адвокатски съвет през 2023 г.
Дата	31.01.2024 г.

1. ЕАР

- 1.1 От началото на 2023 г. е в сила Рамков договор за услуги, сключен между ВАДвС и външна фирма - доставчик на IT услуги, с предмет: извънгаранционна поддръжка на софтуера (ЕАР), създаване на основни документации за софтуера, проучване, проектиране, разработване и доставка на нови функционалности в софтуера и тяхната гаранционна поддръжка. Договорът продължава действието си и през 2024 г.
- 1.2 Веднага след започването на изпълнението на този договор беше установено, че предоставеният от създателя на софтуера изходен код (source code) не е актуален и не съответства на продукционната среда. Това наложи предприемането на извънредни мерки по възстановяването на „празнините“, без да се подлага на съществен риск нормалното функциониране на ЕАР. Същевременно, случаят беше използван да бъде проверена цялостната работа на регистъра.
- 1.3 През м. февруари беше завършена първа работна версия на документа „Функционална спецификация и потребителско ръководство на текущото софтуерното решение“ и беше въведена система за управление на инциденти и бъгове, която гарантира проследимост на всички възникнали проблеми и искания¹.
- 1.4 В началото на м. март в продукционна среда беше качена първата нова версия на ЕАР, която напълно съответства на изходния код след неговото дописване. Отделно от извършената актуализация, с тази версия беше спряна излишната двуфакторна идентификация (получаване на код на електронна поща) при вход в регистрите и бяха отстранени част от другите идентифицирани недостатъци.
- 1.5 В средата на м. март в продукционна среда беше качена втора нова версия на ЕАР с направени по-важни промени, като корекция на проблем при вход в системата с

¹ През 2023 г. има регистрирани и се е работило по 92 задачи.

КЕП, който съдържа и Булстат на адвоката и добавяне на Булстат в публичния сайт за адвокатите, за които има наличен такъв в системата.

- 1.6 През втората половина на 2023 г. беше осъществена миграция на инфраструктурата към облачно решение, което оптимизира разходите, съпътстващи поддържането на хардуер и софтуер и повиши сигурността на системата.
- 1.7 Непосредствено след реализацията на миграцията бяха проведени тестове на системата за сигурност от външна, независима фирма - penetration test. Резултатите от тях бяха анализирани и бяха предприети действия по отстраняване на установени уязвимости. В началото на 2024 г. бяха проведени повторни тестове, които потвърдиха надлежното отстраняване на първоначално установените уязвимости.

В резултат на всичко това, към днешна дата ЕАР работи във втора нова версия, съответстваща на изходния код, с пълна документация, без съществени инциденти, с улеснен достъп и с ниво на сигурност, съответстващо на най-високите стандарти за сектора.

2. ОСЪЩЕСТВЕНА ИНТЕГРАЦИЯ МЕЖДУ ЕАР И ЕПЕП

- 2.1 През м. март от ВСС бяха въведени в продукционна среда нови функционалности на ЕПЕП като, за да се случи това, беше предварително осъществена интеграцията между ЕПЕП и ЕАР. Оставен без алтернатива след уведомяването от ВСС за предстоящо пускане на обновения ЕПЕП, ВАДВС осигури в спешен порядък всичко поискано от ИО/ВСС, включително надграден автоматичен приложно-програмен интерфейс (API), така че да не възпрепятства пускането на ЕПЕП и неговата връзка с ЕАР. През м. април процесът по интеграция беше завършен и документално.
- 2.2 Пускането на надградения ЕПЕП директно в продукционна среда, противно на договорката между ВАДВС и ВСС за поне месец тестови период, доведе до сериозни затруднения за част от адвокатите в страната при работата им с ЕПЕП, част от които за съжаление и към момента са налице. Независимо, че ВАДВС е трето лице спрямо договорните отношения между ВСС и Информационно обслужване, ВАДВС подкрепи институционално основателните оплаквания и искания на отделни адвокати и адвокатски колегии чрез серия от официални писма и становища до ВСС и ИО. Тези съвместни усилия и обществен натиск, в най-добрия смисъл на думата, доведоха до значително подобрене във функционалностите на и достъпа до ЕПЕП.

В резултат на общите усилия на адвокати, адвокатски колегии и ВАДВС бяха подобрени необходимо присъщите и заложи в договорите за изграждането на ЕПЕП характеристики на система, целяща осигуряване и повишаване на достъпността до правосъдие и извършване на процесуални действия в електронна форма - достъпност, широкообхватност, надеждност и предвидимост.

3. ПРОЕКТ „НАМЕРИ АДВОКАТ“

- 3.1 През 2023 г. ВАДВС продължи да партнира на Министерство на правосъдието в неговото участие в проект „Намери адвокат“ (Find a lawyer). Проект „Намери

адвокат“ (Find a Lawyer) е проект на Европейската комисия, финансиран по хоризонтална програма „Правосъдие-2022-Е-Правосъдие“, с бенефициент Съдебна администрация на Република Латвия и партньор - МП. Проектът е част от приоритетна област „Подкрепа на членовете на Европейската съдебна мрежа (ЕСМ) по граждански и търговски дела и на националните органи, съдилища и професионални асоциации, които представляват“. Ключовата задача на приоритета е да допринесе за постигане на целите на европейската стратегия за електронно правосъдие и Плана за действие 2019-2023, като подкрепя изпълнението на проектите за електронно правосъдие на европейско и национално ниво. Конкретно, проектът цели да осигури механизъм „на едно гише“ – единна точка за достъп за търсене на адвокати от различните държави-членки, чрез портала е- Правосъдие (e-Justice) - [European e-Justice Portal \(europa.eu\)](https://e-justice.europa.eu).

- 3.2 В последното тримесечие на 2023 г., в хода на изпълнение на проекта се установи, че Министерство на правосъдието не е в състояние да довърши реализацията на проекта по начин, който да осигурява визуализация на всеки вписан в българските регистри адвокат чрез платформата на ЕК. Поради това ВАДвС инициира обсъждане на промени в проекта, които да обезпечат тази възможност, като към датата на изготвяне на този отчет се подготвя от МП мотивирано искане до Съдебната администрация на Република Латвия, а след това и до ЕК, за промяна на бенефициента по договора, по който понастоящем страна е Министерство на правосъдието.

Надеждите са докрая на 2024 г. да има резултат, който да осигури възможност европейските потребители да получат още един достъп до българските адвокати и обратно.

Асен Георгиев, адв.